

KRAJOWA KOMISJA ETYCZNA
DO SPRAW DOŚWIADCZEŃ NA ZWIERZĘTACH

z s. Ministerstwo Edukacji i Nauki
ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa

UCHWAŁA nr 48/2022

Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach
z dnia 18 listopada 2022 roku

Na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. *o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1331 i 2338, z 2022 r. poz. 1117, dalej: „ustawa”) uchwała się, co następuje.

§ 1

Krajowa Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach (KKE) na podstawie analizy danych zawartych w sprawozdaniu dotyczącym kontroli hodowców, dostawców i użytkowników w roku 2021, przekazanym przez Głównego Lekarza Weterynarii (GLW), z uwzględnieniem informacji udzielonych KKE pismem z dnia 12 października 2022 roku, formułuje następujące wnioski.

Z satysfakcją należy przyjąć uwzględnienie przez kontrolujących sugestii KKE z lat poprzednich w zakresie udziału ekspertów w prowadzonych kontrolach. Zauważalne jest, że powiatowi lekarze weterynarii korzystają z eksperckiego wsparcia coraz chętniej, jakkolwiek liczba kontroli przeprowadzanych z udziałem ekspertów nadal pozostaje niewielka. Zgodnie z wyjaśnieniami GLW wśród głównych przyczyn, dla których powiatowi lekarze weterynarii (PLW) sporadycznie zapraszają ekspertów do udziału w kontrolach są m. in.: stosowane znane modele badawcze w procedurach, brak stwierdzonych nieprawidłowości podczas wcześniejszych kontroli, dobra współpraca ze stroną kontrolowaną. Udział eksperta zostaje przez PLW uznany za zasadny w momencie podejrzenia, iż użytkownik podejmuje działania niezgodne z udzieloną zgodą, stosuje alternatywne metody hodowli lub utrzymania zwierząt, jak również w przypadku stosowania nowych metod badawczych. KKE po raz kolejny podkreśla, że uczestnictwo w kontrolach prowadzonych przez PLW osób posiadających wysoce wyspecjalizowaną wiedzę ma nadzwyczajną wartość zwłaszcza w kontekście skutecznego nadzoru nad użytkownikami i prowadzonymi przez nich doświadczeniami. Wartym rozważenia jest więc propagowanie w kolejnych latach idei szerszego wykorzystywania dostępnego potencjału i wiedzy eksperckiej.

KKE zauważa jednocześnie, że stosunek liczby kontroli zapowiedzianych i niezapowiedzianych nie wydaje się zgodny z wymogiem, o którym mowa w art. 54 ust. 4

pkt 2 lit. a ustawy. Podana w raporcie łączna liczba niezapowiedzianych kontroli (25) jest niższa, niż wynikałoby z wymagań ustawowych. Szczególną uwagę zwraca przy tym fakt, że żaden z dostawców nie został skontrolowany bez uprzedzenia. Wyjaśnienia, że powyższe wynika z panujących warunków epidemicznych nie wydaje się adekwatne, gdyż pandemia covid-19 panuje już od 2020 roku, w którym to roku odsetek kontroli niezapowiedzianych był znacznie wyższy.

Ponadto KKE ponownie akcentuje, że dane zbierane i przekazywane przez Głównego Lekarza Weterynarii są jedynymi publikowanymi w przestrzeni publicznej informacjami o kontrolach prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną, a faktyczne funkcjonowanie tego obszaru leży w sferze zainteresowania nie tylko KKE, ale również społeczeństwa. Z uwagi na powyższe należałoby oczekiwać również pewnego uszczegółowienia udostępnianych publicznie sprawozdań, zwłaszcza w zakresie wskazania informacji na temat naruszeń konkretnych przepisów, a przede wszystkim ich wpływu na dobrostan wykorzystywanych zwierząt. Dane sprawozdawcze powinny zawierać także nie tylko informacje o skierowaniu pisma informacyjnego do ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki oraz KKE, zgodnie z art. 61 ustawy, ale również informacje na temat innych działań następczych (bądź przyczyn ich niepodjęcia), takich jak skierowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

§ 2

Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy niniejsze wnioski przekazuje się Ministrowi Edukacji i Nauki oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.